

Malohanácký Džbel rozkvetá panenským Sasankami

Jen asi čtyři kilometry severozápadně od Konice, při silnici z Moravské Třebové do Prostějova, leží mezi zalesněnými stráněmi malohanáckého regionu vesnice Džbel. Patří k nejstarším sídlům oblasti a jméno „džbel“ znamenalo strouhu, ve staročeštině pak studánku nebo údolí se zdrojem vody. A tak není divu, že se zde člověk usadil již někdy ve čtrnáctém století, aby tu počal vytvářet nejen tradiční domov, ale také kulturu. Dnes patří Džbel k moderním obcím regionu, které se v rámci místního Programu obnovy venkova snaží mít standardní podobu současné moravské vesnice, snaží se být dobrým domovem pro přibližně tři stovky obyvatel. A co víc, nepřetrhnout nit spojující minulost se současností a budoucností. Třeba v oblasti lidové kultury.

Trvalý vztah k tradici

„Je, tehdy dorosteme do svého stáří, budeme-li mít úctu a pochopení pro odkazy naší bohaté a vysoce kulturní

minulosti a budeme-li je pečlivě chránit. Pokrok je dan správným vztahem k tradici.“ Tato slova T. G. Masaryka provázejí každoročně vystoupení džbelského dětského folklorního souboru Sasanka při poděkování za úrodu v jeseneckém

kostele. Zeleňina, ovoce, okopaniny, poslední snop, dožínkový věnec, koláče a jiné. Tyto dary předávají děti ze souboru otci děkanovi, aby je požehnal, stejně aby požehnal jejich kraji. Po mši svaté pak před kostelem předává chasa dožínkové dary hospodáři, starostovi Janu Kvapilovi a žádá ho o povolení dožinek. Ten na oplátku předává chasa dožínkové právo.

To je jen jedna z ukázek přebohaté činnosti Dětského folklorního souboru Sasanka, který již v obci na Konicku funguje takřka dvacet let. V roce 1976 byla v obci uzavřena škola, děti přešly do nově vybudovaného zařízení v Konici a s nimi odešel i zdejší učitel Tibor Ováři s manželkou, kteří byli hnacím motorem péče o lidové tradice a kulturu. A trvalo dlouhých dvanáct let, než na jejich práci navázala neúnavná paní Jindřiška Kyselá, která se o vznik souboru zasloužila.

Dětský folklorní soubor

Paní Kyselá nejprve šila dětské hanácké kroje svým pěti vnoučatům, která se v nich zúčastňovala různých církevních obřadů a obecních slavností. „O kroje a lidové zvyklosti začaly projevovat zájem i další děti a tak vznikl dětský folklorní soubor, který se poprvé představil na veřejnosti v roce 1989 při oslavách stého výročí založení železnice z Chornice do Prostějova, bývalé Moravské západní dráhy,“ říká paní Kyselá.

O rok později soubor obnovil již zmíněnou tradici dožinek, která trvá dodnes a má mimořádný úspěch v širokém regionu. V roce 1996 začíná nácvk Moravské besedy. „Zkoušky probíhají ve Džbeli, v mateřské škole za pomoci paní Vlasty Ováři a Evy Skácelové. Během dvou měsíců se podařilo dětem nacvičit besedu a poprvé se s ní veřejně představit v Domově důchodců v Jesenci. Stává se kmenovou součástí repertoáru. Dětem se tancování líbí, chtějí se scházet a pokračovat v nácvičích nových programových bloků. Tehdy také soubor dostává své jméno, které mu dosud chybělo. Po dlouhém dohadování jsme se shodli na Sasance, podle chráněné květiny, která hojně roste po okolí Džbele,“ dodává zakladatelka souboru.

Aktivní kulturní činnost

Občanské sdružení Sasanka Dzbel, které je zřizovatelem dětského folklorního souboru stejného jména, se snaží aktivně obnovovat a oživovat folklorní tradice a lidové zvyky regionu Konicko. Součástí činnosti je nejen prezentace kulturních vystoupení, ale rovněž vyhledávání materiálů o původních zvycích a obyčejích obyvatel oblasti v kronikách a archívech. „Sdružení spolupracuje úzce s okolními obcemi, společenskými organizacemi a církvemi při pořádání konkrétních kulturních akcí. Hlavní náplní je nácvič vystoupení dětského folklorního souboru a příprava dětských lidových krojů pro další zájemce o tradiční lidovou kulturu,“ říká paní Kyselá.

Cílem práce souboru není pouze příprava pódiových vystoupení a nácvič malohanáckých tanců a písniček. Seznamováním se s lidovými zvyky a obyčejí jsou děti vedeny ke vztahu a lásce k tradicím, vedení souboru usiluje o to, aby nic z minulého nebylo zapomenuto a posilovalo identitu současného venkova, navíc členy souboru jsou i děti z okolních obcí. Ostatně přesvědčit jsme se o tom mohli na předvánočním vystoupení Sasanky v základní škole v Brodce u Konice.

Sasanky stále rozkvétají

Souborem za dobu jeho existence prošlo mnoho desítek dětí. Někteří členové se jen tak pozastavili, ale jiní zůstali a stali se na dlouhá léta pevným pilířem souborové činnosti. Už také rozkvétají nové sasan-

ky, neboť mnozí dřívější členové dzbelského dětského folklorního souboru už přivedli do kolektivu své sourozence a dokonce ratolety. „Je to moc dobře, protože přes všechny organizační a ekonomické potíže nemusíme mít personální starost o budoucnost, Sasanka přináší radost a já jsem pevně přesvědčena, že ji bude roznášet i nadále,“ přiznala se paní Kyselá.

Konicko sice není výrazně národopisný region, ale louky rozkvetlé usměvavými kvítky, jako je tomu třeba právě ve Dzbeli nasvědčují tomu, že i zde mají lidé vřelý vztah k lidové písničce, melodii a tanci, že i zde může nalézat živnou půdu aktivní folklorní činnost. Pro budoucnost je to rozhodně nezanedbatelné.

Text: Oldřich Koudelka
Foto: Autor a archiv souboru

